

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Милчев Милев

член на научно жури, съгласно заповед № 269 от 09.10.2017г., издадена от Ректора на
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас

ОТНОСНО: КОНКУРС ЗА ИЗБОР НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ
„ДОЦЕНТ“

Област на висше образование:	3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление:	3.7. Администрация и управление
Научна специалност:	05.02.18. „Икономика и управление“ (Отчетност, оценка и управление на инвестициите)

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Позволете ми да представя на Вашето внимание следното становище относно единствения кандидат по гореспоменатия конкурс:

1. Общи бележки по протичането на конкурса

Конкурсът за избор на академична длъжност „доцент“ е за нуждите на катедра „Икономика и управление“ във Факултет по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас, обнародван в ДВ, бр.64/08.08.2017 г. За участие в обявения конкурс е подал документи един кандидат: Велика Бинева Бинева. Със заповед РД- 269 от 09.10.2017г. е определено научно жури за провеждане на конкурса.

2. Обща характеристика и учебно-преподавателска дейност на кандидата по конкурса

Познавам кандидата Велика Бинева Бинева от периода на следването и като студент по специалност „Стопанско управление и маркетинг“. Впечатленията ми от подготовката и постигнатите резултати от Велика Бинева при обучението и по ОКС „Бакалавър“ са много добри. Велика Бинева се отличи с последователност и старание при усвояването на учебния материал и овладяването на знанията по изучаваните дисциплини и демонстрира потенциал за ефективно прилагане на преподаваните методи на анализ и диагностика и провеждане на научни изследвания.

Понастоящем, като част от екипа от преподаватели по учебните дисциплини в сферата на стопанските науки, гл.ас. д-р Велика Бинева дава необходимия ценен принос за качествената подготовка на студентите от ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“

и утвърждаването на авторитета на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас, а с това и на българската икономическа наука и висше образование като цяло.

Като преподавател, кандидатът гл. ас. д-р Велика Бинева е уважавана и приемана много добре от обучаемите, плод на нейната компетентност и внимание към аудиторията, актуалност и проблемна ориентация на преподавания учебен материал. Прилаганите от нея високи критерии за подготовка и проверка на знанията се оценят положително от обучаемите. В съвместната работа и отношенията си с колегите гл. ас. д-р Велика Бинева се отличава с подчертана деловитост и скромност. Приложената творческа автобиография, както и системно провежданите анкети сред студентите от университета потвърждават така изразеното становище.

3. Обща количествена оценка на научните и научно-приложни трудове на кандидата

Главен асистент доктор Велика Бинева прилага за конкурса научна продукция както следва:

3.1. Монографии – 1 бр. авторска и 3 бр. в съавторство.

3.2. Научни статии – 22 бр., от които 5 в международни специализирани издания на английски и руски език (4 авторски и една в съавторство) и 17 в български списания (13 авторски и 4 в съавторство).

3.3. Научни доклади – 4бр. (авторски).

3.4. Учебни пособия – 2бр. (авторски).

Количественото измерение на научната дейност на кандидата е представено в **Таблица 1** тук по-долу:

Таблица 1. Научна продукция на допуснатия кандидат до конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в количествен аспект

Кандидат	Монографии		Студии		Статии		Доклади		Учебници и учебни помагала		Общо	
	Бр.	Стр.	Бр.	Стр.	Бр.	Стр.	Бр.	Стр.	Бр.	Стр.	Бр.	Стр.
Велика Бинева	4	165	--	--	22	84	4	28	2	144	32	421

4. Обща характеристика на научната и научно-приложна дейност на кандидата.

Областта на научен интерес на кандидата е сред най-динамичните и ключови области на съвременната икономика, както на национално, така и на регионално, общностно и глобално ниво. В наши дни управленският аспект на инвестиционния процес, особено в областта на високите технологии, е свързан с ключови предпоставки за постъпателното развитие и растежа на националната и глобалната икономика и решаването на глобалните стопански проблеми – международната задлъжнялост,

световни финансово-икономически кризи, решаването на проблемите с бедността, екологията и глобалната сигурност. Кандидатът демонстрира способност да идентифицира с вещина значими проблеми на отчетността, оценката и управлението на инвестициите в стопанския сектор, да ги оценя количествено и качествено, да прави научни анализи в контекста на предпроектните проучвания и предлага възможни подходи за ефективни инвестиционни решения и повишаване на възвръщаемостта им.

Учебното помагало „Разработване на бизнес план на инвестиционен проект“, изд. „Информа принт“ ООД, Бургас, 2013 г. е написано на достъпен за обучаемите език, с умело прилагане на графични методи, казус и въпросник и се ползва от студентите като един от основните учебителни материали за учебните дисциплини в тази научна област.

Електронното пособие „Методика за лабораторни упражнения по управление на проекти“, изд. Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, 2015 г. е посветено на изучаването на спецификата на инструментални средства за автоматизирано управление на проекти като MS Project и прилагането на практикум по управлението на проекти. Пособието е важно учебително средство за изграждане на практически умения в областта на проектното управление и ефективното инвестиране.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

5.1. Научните и научно-приложни приноси на главен асистент-доктор Велика Бинева биха могли да се систематизират както следва:

5.1.1. Като оригинален научен принос на монографията „Изборът на индивидуалният инвеститор“ може да се оцени идентифицирането на проблемите на поведенческите финанси и свързаните с тях инвестиционни нагласи, манталитет, култура и социални инвестиции. Подходът за изследване и идентификация на проблемите на инвестиционните нагласи на студенти от икономическите специалности се базира на разработена от автора методология относно малко изследвана познавателна материя.

5.1.2. В монографията „Светоглед, икономическо съзнание и адаптивност на младите хора“, в глава трета - „Икономическото съзнание като основа за адаптивност на младите хора“ е изследван икономическият избор на младия човек у нас.

5.1.3. В монографията „За стимулиране на креативното мислене у студентите“, в глава четвърта – „Преподаване на икономическото познание“ са разгледани съвременни аспекти на преподаването, формирането и развитието на човешкия капитал, изискващи значими инвестиции чрез механизмите на образованието.

5.1.4. В монографията „Икономическата несигурност и отражението и върху самоопределянето на националната идентичност“, в глава четвърта - „Икономическа несигурност и икономическа реалност“ е представено проучване съвременните аспекти на икономическата култура и мотивация.

5.2. Научните и научно-приложни приноси в статиите на главен асистент-доктор Велика Бинева биха могли да се обобщят както следва:

5.2.1. В статията „Счетоводното отчитане на дълготрайните нематериални активи“ е представен модел за отчитане на „невидимите“ ресурси на стопанските единици, чиято роля значимо нараства в контекста на дигиталната трансформация на бизнеса.

5.2.2. В статията Economic Awareness – Cultural Basis and Perspectives (Case in Bulgaria) е изследвано поведението на икономическите субекти като предпоставка за нарастване на националното богатство на страните, по примера на България.

5.2.3. В поредицата от статии в съавторство „Социологическо изследване на нагласите на студентите към креативно мислене в обучението“ е разработен и апробиран модел за изследване на възможностите за повишаване креативността на мислене на обучаемите.

5.2.4. В цикъла от статии „Бюджетиране на проект „Строителство на сграда“ е разработена технология за изготвяне на балансиран бюджет на инвестиционен проект в сектор „Строителство“. Чрез метода на бюджетен контролинг е апробиран подход за контролиране на разходите на бюджета.

5.2.5. В статията в съавторство „Икономическата несигурност и отражението и върху самоопределянето на националната идентичност“ е представено изследване чрез анкетен метод. Изведена е необходимостта от разширяване на икономическото образование с оглед формиране на способности за реакция на икономическите затруднения от страна на обучаемите.

5.2.6. В авторската статия „Оценка на стойността на инвестиционните решения“ е поставен акцент върху актуални аспекти на дисконтирането, като универсален подход за определяне на ефективността на инвестициите.

5.2.7. В статията в международно издание Long-term Investment in Other Business Organizations е представен модел за отчитане и оценка на бизнес комбинация-придобиване на предприятие.

5.2.8. В авторската статия „Развитие на индивидуалните непрофесионални инвеститори“ е представен разработен модел за управление на инвестиционния портфейл на индивидуален инвеститор.

5.2.9. В статията в съавторство „Обзор на добива на сяр“ е изследван международният пазар на сяр.

5.2.10. В авторската статия в международно издание на тема Research of Students' Investment Culture From the Economic Programs at the Prof. Dr. Assen Zlatarov University, Bulgaria се изследват аспекти на инвестиционната култура на студентите от икономическите специалности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Оценят се

инвестиционните нагласи на представителите на целевата група и се прави извода, че тази култура е повлияна от комплекс от социално –икономически и исторически процеси.

5.2.11. В статията в съавторство на тема „Поворот економического сектора Европейского союза к возобновляемым источникам энергии и место Болгарии в этом процессе“ е изследвана ориентацията на България към възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), в контекста на развитието на енергийните политики на Европейския съюз.

5.2.12. В авторската статия „Инвестиционните балони като икономически феномен“ е представен модел за оценка на инвестиционните балони.

5.2.13. Обект на изследване на авторската статия с наименование „Оценка на инвестициите в реални активи чрез метода на нулева автокорелация“ са капиталовложенията в реални активи и ипотечни облигации.

5.2.14. В авторската статия „Място на пазара на недвижимо имущество на съвременния капиталов пазар“ е представен метод за анализ на дохода от инвестициите в недвижими имоти, включващ оценка на систематичния и индивидуален риск.

5.2.15. В статията „Причини за кризата в инвестиционно строителния сектор в България“ са изведени причините за кризата и точката на буфуркация в строителния сектор у нас, като статията е особено актуална в настоящия момент – последно тримесечие на 2017 г.

5.2.16. В статията в съавторство „Стратегическото планиране като основа за оптимизиране на производствените мощности в нефтопреработвателните заводи“ е представен модел за стратегическа диагностика и ефективно целеустановяване на пазара на горива, както и способи за моделиране на технологичната схема.

5.2.17. Обект на изследване в статията „Капиталните вложения като обект на инвестиционна дейност“ е разработен модел за оптимизация на капиталните вложения.

5.3. Научно-приложните приноси на представените доклади могат да се систематизират както следва:

5.3.1. В доклада „Първични счетоводни документи и документооборот“ са изведени актуални подходи за документиране и водене на отчетност на предприятието.

5.3.2. В доклада на тема „Управление на индивидуално портфолио като елемент на частното банкиране“ (част 1 и 2) са изведени критерии за оценка на активите, включени в портфейла на инвеститора, в контекста на частното банкиране.

Представени са различни модели за структуриране и управление на портфейлите на инвеститорите, в зависимост от техните потребности.

5.3.3. В доклада на тема „Износване и амортизация на основния капитал“ са разгледани съвременни аспекти на амортизационната дейност на предприятието и са изведени принципи за ефективна амортизационна политика.

5.3.4. В доклада на тема „Икономика и екология“, публикуван в международно издание, се изследват инвестиционните аспекти на причинно-следствената връзка „икономика-екология“.

6. Отражение на резултатите на кандидата в трудовете на други автори

Кандидатът за доцент представя в материалите по конкурса подробна справка за цитиранията в авторитетни национални и международни научни трудове, като са посочени 22 цитирания. Това дава основание да се смята, че научното творчество на гл. ас. д-р Велика Бинева е широко известно сред научната общност и изразените от нея идеи и трактовки представляват научен интерес за широк кръг автори в областта на счетоводната отчетност, оценката и управлението на инвестициите..

7. Заключение

С оглед на гореизложеното следва да се обобщи, че научната продукция на гл. ас. д-р Велика Бинева по вид и съдържание съответства на научната специалност 05.02.18. „Икономика и управление“ (Отчетност, оценка и управление на инвестициите). Значителният обем и разнообразният състав на научното творчество на гл. ас. д-р Велика Бинева дава възможност да се констатира, че тя е изпълнила законовите изисквания и указанията за минимално изискуем брой и вид научни публикации по конкурси за академична длъжност „доцент“.

В бъдещата си работа кандидатът следва да насочи в още по-значима степен изследователските си усилия и умения към анализ и оценка на най-новите предизвикателства пред управлението на отчетността и инвестициите на предприятията с акцент върху прилагането на количествени методи и изготвянето на учебници и пособия, посветени на тази научна област. Това би добавило стойност на научната продукция на кандидата и обогатило възможностите за обучение на студентите.

На основание на ЗРАСРБ на Република България, Правилника за неговото прилагане, Правилника за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр.Бургас, давам положителна оценка на учебната дейност и научното творчество на кандидата гл. ас. д-р Велика Бинева.

8.Предложение на научното жури

С оглед на гореизложеното предлагам на научното жури присъждане на гл. ас. д-р Велика Бинева Бинева академичната длъжност „доцент“ по научно направление 3.7. Администрация и управление, 05.02.18. „Икономика и управление“ (Отчетност, оценка и управление на инвестициите).

14.12.2017 г.

гр. Бургас

С уважение,

доц. д-р Николай Милев